

Főoldal>Családi ügyek, öröklés>Családi tartási kötelezettségek

Figyelem: az oldal eredeti nyelvű változata [ro](#) nemrég módosult. Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítóink.

román

Az oldal jelenleg a következő nyelveken olvasható.

Swipe to change

Családi tartási kötelezettségek**Románia****1 Mit jelent a gyakorlatban a „tartás” és a „tartási kötelezettség” fogalma? Kinek kell más személy részére tartásdíjat fizetnie?**

A tartás jogi kötelezettsége azt a törvényi követelményt jelenti, mely szerint egy adott személy egy másik személy számára köteles biztosítani a megélhetéshez szükséges eszközöket (ideértve a szellemi szükségletek kielégítését is); a kiskorú gyermekekre vonatkozó szülői tartási kötelezettség körében emellett biztosítani kell a gyermekek felneveléséhez, oktatásához és szakképzéséhez szükséges eszközöket.

A tartási kötelezettség házastársak, egyenes ági rokonok és testvérek, illetve a jogszabályokban meghatározott egyéb személyek között áll fenn (a román polgári törvénykönyv 516. cikke).

A tartási kötelezettség fennáll a korábbi házastársak között (a polgári törvénykönyv 398. cikke). A tartási kötelezettség nem keverendő össze a kártalanítással vagy a kártérítéssel.

Az a házastárs, aki hozzájárult a másik házastárs gyermekének a tartásához, köteles a gyermek részére annak kiskorúsága idejére tartást biztosítani, de csak akkor, ha a gyermek vér szerinti szülei meghaltak, eltűntek vagy nélkülöznek (a polgári törvénykönyv 517. cikkének (1) bekezdése). A gyermek ugyanakkor köteles lehet tartást nyújtani annak a személynek, aki 10 évig ilyen tartást biztosított neki (a polgári törvénykönyv 517. cikkének (2) bekezdése). Annak a személynek az örökösei, aki köteles volt a kiskorút eltartani, vagy aki jogi kötelezettség nélkül nyújtott ilyen tartást, az örökölt vagyon értékétől függően – a tartásban részesülő személy kiskorúsága idejére – kötelesek folytatni a tartás biztosítását, ha a kiskorú szülei meghaltak, eltűntek vagy nélkülöznek.

2 Hány éves korig részesülhet egy gyermek tartásdíjban? Különböző szabályok vonatkoznak-e a kiskorúakra és a felnőttekre a tartással kapcsolatban?

A szülők és gyermekeik közötti tartási kötelezettséget a polgári törvénykönyv 499. és 525. cikke szabályozza. A szüleiktől tartást igénylő kiskorúak akkor tekinthetők nélkülözőnek, ha – bár adott esetben rendelkeznek vagyonnal – munkájukkal nem tudják fenntartani magukat. Ha azonban a szülők a saját létfenntartásuk veszélyeztetése nélkül nem képesek a tartást biztosítani, a családjogi bíróság beleegyezhet abba, hogy a tartást a gyermek vagyontárgyainak eladásából fedezzék, a létfenntartáshoz szükséges vagyontárgyak kivételével.

Ha a nagykorúságát (általában a 18. életévét) betöltött gyermek folytatja a tanulmányait, a szülők a gyermek tanulmányainak befejezéséig, de legfeljebb 26 éves koráig kötelesek a gyermek tartására.

3 Az illetékes hatóságnál vagy bíróságnál kell-e kérelmezni a tartásdíjat? Melyek az eljárás fő elemei?

A felperes-jogosult a saját vagy az alperes- kötelezett állandó lakhelye szerint illetékességgel rendelkező bírósághoz köteles fordulni. A tartásdíj megállapítására vonatkozó bírósági idézés kibocsátható akár önállóan, akár pedig a bontóper, az apaság megállapítására irányuló vagy a kiskorú gyermek szülői felügyeletére vonatkozó, illetve a kiskorú állandó lakóhelyét megállapító eljárás során. Az illetékességgel rendelkező bíróság elnökének végzésével a bíróság olyan ideiglenes intézkedéseket rendelhet el, amelyek csak a házasság felbontásával kapcsolatos érdemi eljárásra vonatkozó határozat kibocsátásáig érvényesek. Az első fokú eljárás több szakaszból áll. Az írásbeli szakasz magában foglalja az idézés, a panasz vagy viszontkereset benyújtását; lehetőség van biztosítási intézkedések megtételére (például zálogjog létesítésére vagy zárolásra); a feleket beidézik és eljuttatják részükre az eljárási dokumentumokat. A szóbeli szakasz a bírósági tárgyalást foglalja magában, amelynek során eljárási kifogások emelhetők, és bizonyítékok nyújthatók be. Ezt a tanácskozási szakasz követi, majd a bíróság kihirdeti a határozatát.

Ha a házasság felbontása közös megegyezéssel történik (amelyet közjegyző is megállapíthat), a felek megegyezhetnek a válás minden joghatásáról, beleértve azt is, hogy a szülők hogyan járulnak hozzá a gyermek felnevelésének, tanulmányainak és szakképzésének költségeihez.

4 Lehet-e kérelmet benyújtani gyermek vagy rokon (ha igen, hányadik fokú rokon) nevében?

A tartásdíjjal kapcsolatos kérdésekben a felek főszabályként eljárhatnak képviselőjük útján. Ha azonban a tartásdíjra vonatkozó kérelmet házasság felbontására irányuló eljárással kapcsolatban nyújtják be, a házasság felbontásáig csak a polgári eljárásról szóló törvénykönyv 920. cikkében meghatározott bizonyos esetekben járhatnak el képviselőjük útján.

Amennyiben külön kérelmet nyújtanak be a tartásdíj megállapítása, illetve annak emelése vagy csökkentése tárgyában, a feleket a szokásos módon képviselheti ügyvéd vagy más képviselő; ha a képviselő nem ügyvéd, akkor nem mondhat záró perbeszédet a tárgyaláson. A kiskorút a törvényes képviselője (a szülő, vagy kivételesen esetben a szülői felügyeletet gyakorló más személy) képviseli. A nagykorúságát betöltött gyermekekre vonatkozó kérelmet az adott gyermek személyesen nyújtja be.

5 Ha bírósághoz kívánok fordulni az ügyben, hogyan állapíthatom meg, hogy melyik bíróság illetékes?

Az alperes-kötelezett vagy a felperes-jogosult lakóhelye szerint illetékes bíróság a román igazságügyi atlasz segítségével állapítható meg, amely az Igazságügyi Minisztérium honlapján, a bírósági portálon érhető el: <http://portal.just.ro/SitePages/acasa.aspx>.

6 Kérelmezőként közvetítőn (például ügyvéden, központi vagy helyi hatóságon stb.) keresztül kell-e bírósághoz fordulnom az ügyben? Ha nem, milyen eljárások alkalmazandók?

Nem, mert a kérelmezőnek nem kötelező ügyvédi képviselőt vagy segítséget igénybe vennie.

7 Kell-e illetéket fizetnem, ha bírósághoz fordulok az ügyben? Ha igen, ez milyen mértékű lehet? Ha nem rendelkezem a szükséges anyagi eszközökkel, igénybe vehetek-e költségmentességet az eljárás költségeinek fedezésére?

A tartásdíj megállapítására vagy módosítására vonatkozó kérelmek illetékmentesek. Az ügyvédi segítség vagy képviselő költségeivel jár, de ezek megfizetése nem kötelező. Ha az érintett félnek nincs elegendő jövedelme, akkor költségmentességet igényelhet, hogy fedezze az ügyvéd díját vagy a tárgyalás egyéb költségeit.

8 Milyen tartást fog valószínűleg megítélni a bíróság? Hogyan számítják ki a tartásdíj összegét? Felülvizsgálható-e a bíróság határozata, ha a megélhetési költségek vagy a családi körülmények megváltoznak? Ha igen, hogyan (pl. automatikus indexálási rendszeren keresztül)?

A tartást a kérelmező szükségleteire és a fizetésre kötelezett személy lehetőségeire való tekintettel biztosítják. Főszabály szerint a tartást természetben kell nyújtani, aminek a létfenntartás minden eszközére ki kell terjednie. Az esetek többségében azonban a bíróságok a gyakorlatban a tartásdíjat pénzben állapítják meg: rögzített összegként, vagy a kötelezett havi jövedelmének bizonyos százalékában (a polgári törvénykönyv 530. cikke). A rögzített összegben megállapított tartásdíjat jogszabály alapján negyedévente az infláció mértékének megfelelően ki kell igazítani.

Ha a tartásra valamely szülő kötelezett, akkor a tartás mértéke egy gyermek esetében a szülő havi nettó jövedelmének egynegyede, két gyermek esetében egyharmada, három gyermek esetében pedig a fele. A jogszabályok szerint a gyermekek, valamint a más személyek részére fizetendő tartásdíj együttes összege nem haladhatja meg a kötelezett személy havi nettó jövedelmének felét (a polgári törvénykönyv 529. cikke).

Ha a tartást nyújtó személy anyagi forrásait vagy a tartásban részesülő személy szükségleteit illetően bármilyen változás áll be, a családjogi bíróság egy új eljárásban növelheti vagy csökkentheti a tartásdíjat, vagy adott esetben elrendelheti a tartásdíj kifizetésének megszüntetését (a polgári törvénykönyv 531. cikke).

9 Hogyan és kinek fizetik meg a tartásdíjat?

A tartást természetben kell nyújtani, annak ki kell terjednie a létfenntartáshoz szükséges minden eszközre, és adott esetben fedeznie kell az oktatás, a tanulmányok és a szakképzés költségeit is (a polgári törvénykönyv 530. cikke). Ha a tartási kötelezettséget önként nem teljesíti természetben a kötelezett, akkor a családjogi bíróság elrendeli a tartásdíj pénzben történő megfizetését. A tartásdíj megállapítható rögzített összegként, vagy a tartásra kötelezett személy havi nettó jövedelmének bizonyos százalékában.

A tartásdíjat a felek megegyezése szerinti, vagy ilyen megállapodás hiányában a bíróság határozatával megállapított időpontokban rendszeresen fizetett részletekben kell teljesíteni. A felek megegyezhetnek, vagy alapos indok alapján a bíróság dönthet úgy, hogy a tartásdíjat a tartásra jogosult személy tartási szükségleteit egy hosszabb időszakra vagy a tartási kötelezettség fennállásának teljes időszakára vonatkozóan fedező átalányösszegben kell előre megfizetni, amennyiben a tartásra kötelezett rendelkezik az e kötelezettség teljesítéséhez szükséges forrásokkal (a polgári törvénykönyv 533. cikke).

A kiskorú részére megállapított tartásdíjat a kiskorú törvényes képviselőjének részére kell megfizetni.

10 Ha az érintett személy (kötelezett) önként nem fizet, milyen intézkedést lehet tenni a fizetés kikényszerítésére?

Mivel a legtöbb esetben a tartásdíjat pénzben állapítják meg, az érvényesítés leggyakrabban alkalmazott módja a munkabérből (havi jövedelemből) történő letiltás. Az érvényesítés ritkábban a kötelezett ingó vagy ingatlan vagyontárgyainak elárverezése útján történik.

11 Kérjük, röviden mutassák be a végrehajtásra vonatkozó valamennyi korlátozást, különös tekintettel az Önök végrehajtási rendszerében érvényesülő, kötelezettest védő szabályokra és elévülési időkre

Ami a tartási követelés behajtását illeti, a polgári törvénykönyv 728. cikke úgy rendelkezik, hogy a tartásdíj címén fizetendő összegek behajtása legfeljebb a kötelezett havi nettó jövedelmének a felére terjedhet ki. Ha ugyanarra az összegre több behajtási eljárás is folyamatban van, akkor a végrehajtható összeg – a követelés jellegétől függetlenül – nem haladhatja meg a nettó havi jövedelem felét.

Amennyiben a jogosult egy időben több olyan ingó vagy ingatlan vagyontárgy lefoglalására nyújt be kérelmet, amelyeknek az értéke egyértelműen meghaladja a fizetendő tartozás összegét, a végrehajtást lefolytató bíróság bizonyos vagyontárgyakra korlátozhatja a végrehajtást (a polgári eljárásról szóló törvénykönyv 701. cikke).

A tartozás végrehajtás útján történő behajtása befejeződik például, ha a végrehajtási végzésben megjelölt kötelezettség teljes egészében teljesült és a végrehajtási illetéket is megfizették, továbbá ha a végrehajtás végrehajtható vagyontárgyak hiányában, vagy az ilyen vagyontárgyak azonosításának lehetetlensége folytán nem végezhető el vagy nem folytatható, és ha a végrehajtást törlik (a polgári eljárásról szóló törvénykönyv 702. cikke).

A végrehajtás kérelmezésére vonatkozó jog három év alatt évül el. A végrehajtás útján történő behajtás ellen a végrehajtást lefolytató bíróságnál lehet fellebbezéssel élni. Az illetékes bíróság mindaddig felfüggesztheti a végrehajtást, amíg a végrehajtás útján történő behajtás elleni fellebbezés tárgyában döntés nem születik (a polgári eljárásról szóló törvénykönyv 711. cikke).

Ha a végrehajtási végzést vagy magát a végrehajtás útján történő behajtást törlik, az érintett fél kérheti a végrehajtást megelőző állapot helyreállítását (a polgári eljárásról szóló törvénykönyv 722. cikke).

12 Van-e olyan szervezet vagy hatóság, amelytől segítséget kaphatok a tartásdíj behajtásában?

Tárgytalan.

13 A kötelezett helyett megöllegezhetik-e a tartásdíjat vagy annak egy részét bizonyos (kormányzati vagy magán-) szervezetek?

Tárgytalan.

14 Ha ebben a tagállamban tartózkodom, a kötelezett pedig egy másik országban lakik:

14.1 Kaphatok-e segítséget ebben a tagállamban valamely hatóságtól vagy magánszervezettől?

A 4/2009/EK rendelet, a 2007. évi hágai egyezmény és az 1956. évi New York-i egyezmény szerint a kérelmező a román igazságügyi minisztérium útján nyújthatja be a tartás iránti kérelmét, ha a kötelezett egy olyan uniós tagállamban lakik, amely részese a 2007. évi hágai egyezménynek vagy az 1956. évi New York-i egyezménynek.

14.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel?

Ministerul român al Justiției (Román Igazságügyi Minisztérium)

str. Apolodor nr. 17, Sector 5,

București, cod 050741,

Directia Drept Internațional și Cooperare Judiciară (Nemzetközi Jogi és Igazságügyi Együttműködési Főosztály)

Fax: 0372041077

E-mail: ddit@just.ro

15 Ha egy másik országban tartózkodom, a kötelezett pedig ebben a tagállamban:

15.1 Intézhetek-e ebben a tagállamban közvetlenül kérelmet egy ilyen hatósághoz vagy magánszervezethez?

Nem; a kérelmezőnek fel kell vennie a kapcsolatot országának a 4/2009/EK tanácsi rendelet, a 2007. évi hágai egyezmény vagy az 1956. évi New York-i egyezmény szerint kijelölt központi küldő hatóságával.

Ezek után a kötelezett országának központi küldő hatósága felveheti a kapcsolatot Románia központi fogadó hatóságával:

Románia Igazságügyi Minisztériumával, a 4/2009/EK rendelet és a 2007. évi hágai egyezmény alapján benyújtott kérelmek, vagy a Bukaresti Ügyvédi Kamarával (Baroul București), az 1956. évi New York-i egyezmény alapján benyújtott kérelmek tekintetében.

A kérelmet ezek után a hatáskörrel rendelkező bírósághoz nyújtják be.

A külföldön élő kötelezett a kérelmét nyújthatja közvetlenül, személyesen vagy ügyvédje útján, az alperes vagy a kötelezett lakóhelye szerint illetékes román bírósághoz.

15.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel, és milyen segítséget kaphatok?

A külföldön élő kötelezett a kérelmét benyújthatja közvetlenül, személyesen vagy ügyvédje útján, az alperes vagy a kötelezett lakóhelye szerint illetékes román bírósághoz. Az alperes vagy a kötelezett lakóhelye alapján illetékességgel rendelkező román bíróságok adatai elérhetők a bírósági portálon:

<http://portal.just.ro/SitePages/acasa.aspx>.

16 Kötí-e ezt a tagállamot a 2007. évi hágai jegyzőkönyv?

Igen; a román polgári törvénykönyv 2612. cikke szerint a tartási kötelezettségre vonatkozó jogot az Európai Unió joga, azaz a tartási kötelezettségekre vonatkozó jogról szóló 2007. november 23-i hágai jegyzőkönyv szerint kell megállapítani.

17 Ha ezt a tagállamot nem köti a 2007. évi hágai jegyzőkönyv, a tagállam nemzetközi magánjogi szabályai értelmében melyik jogot kell alkalmazni a tartási követelésre? Melyek a vonatkozó nemzetközi magánjogi szabályok?

Tárgyaltan.

18 A tartásról szóló rendelet V. fejezetének felépítését követve mely szabályok vonatkoznak az igazságszolgáltatás igénybevételére az EU-n belüli, több tagállamra kiterjedő ügyekben?

A tartási kötelezettségek terén az Európai Unió Tanácsa egyes rendeleteinek és határozatainak, valamint a nemzetközi magánjog eszközeinek alkalmazásához szükséges bizonyos intézkedésekről szóló 36/2012. sz. törvény szerint a tartásra vagy egyedi intézkedésekre vonatkozó kérelem beérkezését követően az Igazságügyi Minisztérium az eljárás lefolytatása céljából továbbítja a kérelmet a személyes adatokat birtokló, hatáskörrel rendelkező hatósághoz vagy szervhez, az illetékes helyi ügyvédi kamarához, a bírósági végrehajtói kamarához, vagy adott esetben az illetékes bírósághoz. A rendelet 46. cikkében foglalt szabályok szerint a központi hatóságon keresztül benyújtott kérelmek esetében teljes költségmentesség biztosítható azon kérelmező részére, aki a 18. életévét még nem töltötte be, vagy aki folytatja a tanulmányait és még nem töltötte be a 21. életévét, továbbá aki kiszolgáltatott személynek minősül.

Az Igazságügyi Minisztérium a külföldről érkezett kérelmeket közvetlenül az illetékes helyi ügyvédi kamarához továbbítja. Az ügyvédi kamara vezetője haladéktalanul, hivatalból kibocsát egy kötelező erejű határozatot, amelyben ügyvédet rendel ki. A kirendelt ügyvéd költségmentességet igényel, amely kiterjed a bírósági végrehajtó díjára is.

Ezt követően a végrehajtási végzés beszerzése után a kirendelt ügyvéd költségmentességet igényel a bíróságtól, amely kiterjed a bírósági végrehajtó díjára is. Az ügyvéd az illetékes helyi bírósági végrehajtóhoz benyújtja a végrehajtási kérelmet, a végrehajtási végzést és az ügyvédi kamara vezetőjének határozatát.

19 Milyen intézkedéseket fogadott el ez a tagállam a tartásról szóló rendelet 51. cikkében szereplő tevékenységek ellátásának biztosítására?

Románia elfogadta a tartási kötelezettségek terén az Európai Unió Tanácsa egyes rendeleteinek és határozatainak, valamint a nemzetközi magánjog eszközeinek alkalmazásához szükséges bizonyos intézkedésekről szóló 36/2012. sz. törvényt.

Központi küldő hatóságként Románia Igazságügyi Minisztériumát jelölték ki, amely továbbítja a rendelet 53. és 56. cikkeiben megjelölt kérelmeket. Miután a jogosulttól vagy a kötelezettől a kért bizonyító okiratok beérkeztek, az Igazságügyi Minisztérium kitölti a kérelem A. részét, és segítséget nyújthat a jogosult vagy a kötelezett számára a kérelem B. részének kitöltésében.

Az Igazságügyi Minisztérium az egyedi intézkedésekre és a tartásra vonatkozó kérelmek fogadására kijelölt központi hatóság. Az Igazságügyi Minisztérium a kérelmek beérkezését követően az eljárás lefolytatása céljából elküldi azokat a személyes adatokkal rendelkező, illetékes hatósághoz vagy szervhez, az illetékes helyi ügyvédi kamarához, a bírósági végrehajtói kamarához, vagy adott esetben az illetékes bírósághoz.

Utolsó frissítés: 07/01/2016

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.